

Deres ref.:

Vår ref.: 2017/0017-224

Saksbehandler: Katrine Lien Amdam
Saksansvarlig: Magnus Gabrielsen

Dato: 13.02.2020

Høring - avhjelpene tiltak - Ringnes AS

Innledning

Konkurransetilsynet innledet 31. januar 2017 etterforskning av Ringnes AS (heretter "Ringnes") på bakgrunn av mistanke om misbruk av dominerende stilling i markedet for salg av øl til serveringssteder i Norge (heretter "markedet for salg av øl til serveringssteder"). Tilsynet hadde mistanke om at Ringnes var dominerende og at de hadde inngått avtaler som forpliktet Ringnes' kunder til å kjøpe hele eller det meste av sitt behov for øl fra Ringnes. Avtaler inngått mellom en dominerende aktør og dens kunder kan være skadelige for konkurransen dersom avtalene hindrer andre aktører fra å få levere produkter til disse kundene.

Konkurransetilsynet kan avslutte saker gjennom å treffe vedtak som gjør avhjelpende tiltak bindende, dersom tiltak tilbudt av det mistenkte foretaket er egnet til å avhjelpe de konkurransemessige problemene som tilsynet har funnet.¹ Slike tiltak kan for eksempel være at foretaket forplikter seg til å selge deler av sin virksomhet og/eller at foretaket forplikter seg til å endre sin atferd i markedet. Det er foretaket som fremsetter forslag til avhjelpene tiltak. At et foretak fremsetter et slikt forslag medfører ikke at foretaket innrømmer skyld, og tilsynet tar ikke endelig stilling til om det foreligger en overtredelse i et vedtak om avhjelpene tiltak.

Ringnes har fremsatt forslag til avhjelpende tiltak i denne saken. I den forbindelse ønsker Konkurransetilsynet innspill fra aktører som kan bli direkte eller indirekte berørt, om hvorvidt de foreslåtte avhjelpende tiltakene vil bidra til velfungerende konkurranse i markedet for salg av øl til serveringssteder. De foreslåtte avhjelpende tiltakene er vedlagt dette dokumentet.

Konkurransetilsynets foreløpige vurdering av Ringnes' avtaler

Det er Konkurransetilsynets foreløpige vurdering at Ringnes' avtaler med kunder i markedet for salg av øl til serveringssteder forplikter Ringnes' kunder til å dekke hele eller det meste av sitt behov for øl fra Ringnes.

Konkurransetilsynet er således bekymret for at Ringnes' avtaler kan forhindre eller vanskeliggjøre at serveringssteder:

- kan velge ett eller flere enkeltprodukter fra andre leverandører der kundene har avtale om kjøp av øl fra Ringnes, og/eller

¹ Jf. Konkurranseloven § 12, 3. ledd.

- kan bytte ut Ringnes som leverandør av hoveddelen av deres behov for øl i de tilfellene der avtalen med Ringnes sies opp eller utløper.

Hensikten med tiltakene er å fjerne tilsynets konkurransemessige bekymringer.

De foreslåtte avhjelpende tiltakene skal kort oppsummert forplikte Ringnes til å ikke avtale å være ene- eller hovedleverandør, til ikke å avtale at de skal levere en bestemt andel av kundens behov for øl og/eller ikke å avtale at kunden må kjøpe et gitt minstevolum i løpet av avtaleperioden. Ringnes skal videre ikke benytte seg av sortimentsrabatter eller retroaktive rabatter. Det skal også gå uttrykkelig frem av Ringnes' avtaler at kunden kan ta inn øl fra andre aktører enn Ringnes. Ringnes skal heller ikke vanskeliggjøre andre aktørers tilgang til plass på serveringsstedene eller nekte andre aktører å montere teknisk utstyr på serveringsstedene. Tiltakene skal også sørge for at Ringnes' avtaler har begrenset varighet, og at konsekvensene for kundene ved oppsigelse i avtaleperioden skal være forutsigbare.

Konkurransetilsynets spørsmål om Ringnes' forslag til avhjelpende tiltak

For å kunne ta stilling til om de foreslåtte tiltakene er egnet til å bidra til velfungerende konkurranse i markedet for salg av øl til serveringssteder, ønsker Konkurransetilsynet å få innspill fra aktører som kan bli direkte eller indirekte berørt. Konkurransetilsynet ber derfor om at dere gir begrunnede svar på spørsmålene nedenfor.

- A. Vil de foreslåtte avhjelpende tiltakene være egnet til å bidra til velfungerende konkurranse i markedet for salg av øl til serveringssteder?
- B. Vil de foreslåtte avhjelpende tiltakene være egnet til:
 - i. å legge til rette for at andre leverandører kan selge ett eller flere enkeltprodukter til kunder som allerede har avtale med Ringnes. Vennligst begrunn svaret.
 - ii. å legge til rette for at andre leverandører kan erstatte Ringnes som hovedleverandør til kunder? Vennligst begrunn svaret.
- C. Finnes det ytterligere tiltak eller endringer i de foreslåtte tiltakene som dere anser nødvendige for å bidra til velfungerende konkurranse i markedet for salg av øl til serveringssteder?
- D. Har dere øvrige kommentarer til forslaget til avhjelpende tiltak?

Konkurransetilsynet ber om **sva**r innen **28.02.2020**

Svaret sendes fortrinnsvis per e-post til post@kt.no, med kopi til kaam@kt.no. Alternativt kan svaret sendes per post til Konkurransetilsynet, Postboks 439 Sentrum, 5805 Bergen.

Høringssvaret vil i utgangspunktet være offentlig. Konkurransetilsynet har imidlertid taushetsplikt om ethvert drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Heller ikke parter i en sak vil ha krav på å gjøre seg kjent med slike opplysninger, jf. forvaltningsloven § 19. **Opplysninger dere mener skal unntas offentlighet og partsinnsyn må merkes tydelig.** Dersom dette ikke gjøres, kan Konkurransetilsynet legge til grunn at avsender ikke motsetter seg at det gis innsyn i opplysningene, jf. konkurranseloven § 18 b. Det må også gis en begrunnelse for hvorfor det er nødvendig å unnta de merkede opplysningene fra innsyn.

Ta gjerne kontakt med seniorrådgiver Katrine Amdam på e-post kaam@kt.no eller telefon (+47) 55 59 76 22 ved eventuelle spørsmål.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Magnus Friis Reitan". The signature is written in a cursive, flowing style.

Magnus Friis Reitan (e.f.)
Fungerende nestleder